

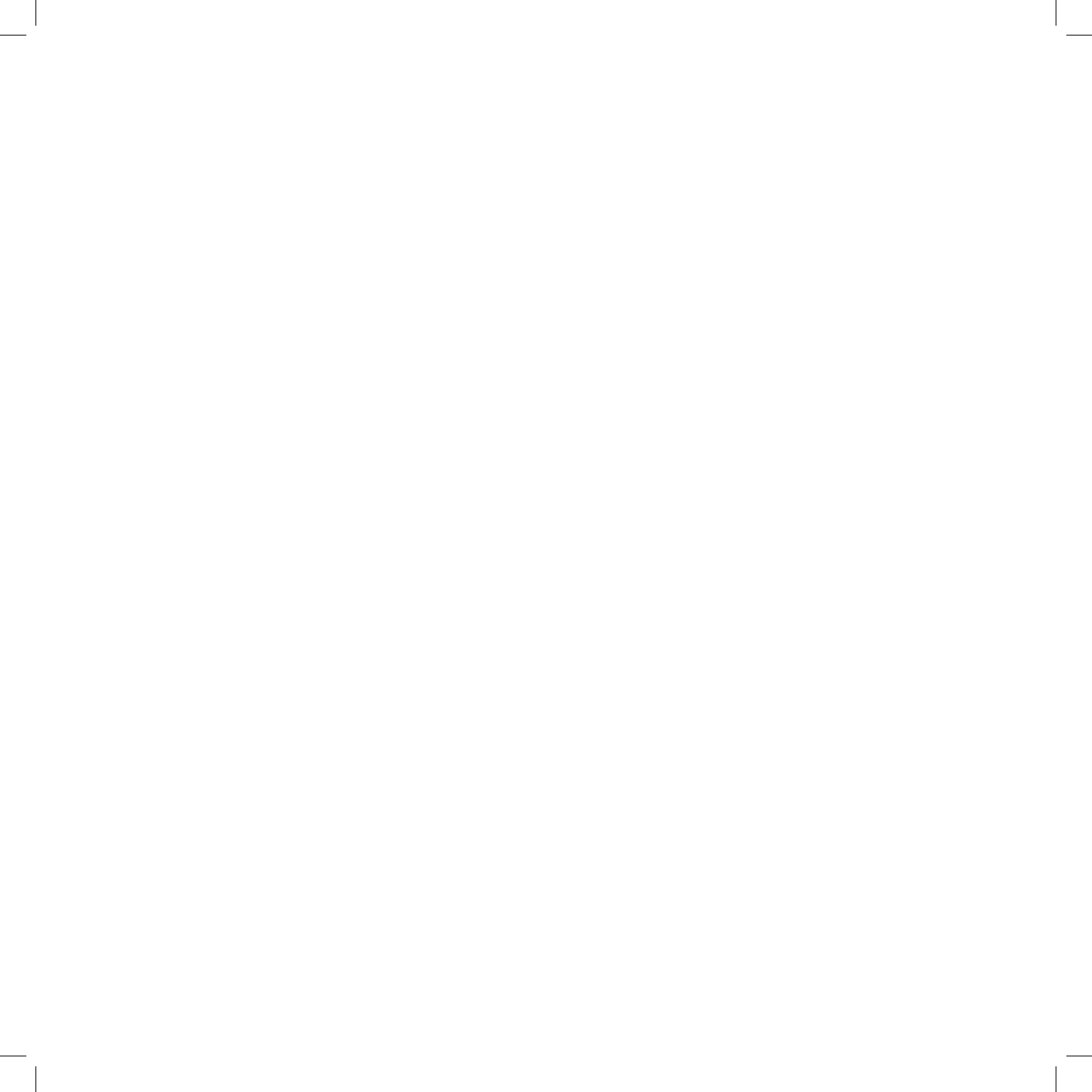

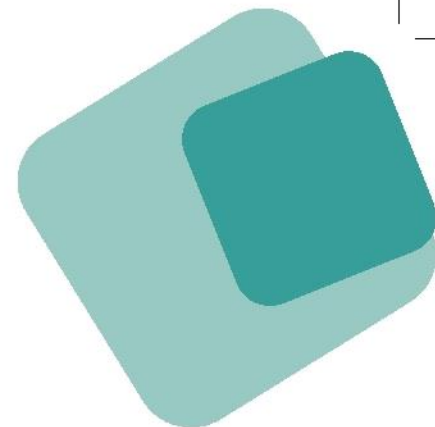
Principi javne uprave

SIGMA is a joint initiative of the OECD and the EU, principally financed by the EU.

This document has been produced with the financial assistance of the European Union. It should not be reported as representing the official views of the EU, the OECD or its member countries, or of beneficiaries participating in the SIGMA Programme. The opinions expressed and arguments employed are those of the author(s).

This document and any map included herein are without prejudice to the status of or sovereignty over any territory, to the delimitation of international frontiers and boundaries and to the name of any territory, city or area.

Sadržaj

Uvodna riječ Johanesa Hana (Johannes Hahn)	4
Uvodna riječ Meri Kivinjemi (Mari Kiviniemi)	5
Uvod	6
1. Strateški okvir Reforme javne uprave	10
2. Koordinacija i razvoj politike	14
3. Javne službe i Upravljanje kadrovima	18
4. Odgovornost	22
5. Pružanje usluga	26
6. Upravljanje javnim finansijama	30
Završne napomene	34
U daljem tekstu čitajte više o principima javne uprave	35

Uvodna riječ

Johannes Hahn

*Komesar za politiku susjedstva i pregovore o proširenju
EU*

Komisija obezbeđuje značajnu usredsređenost na sprovođenje reformi od samog početka procesa proširenja. Ovakvim pristupom doprinosi se jačanju povjerenja u politiku proširenja i povećanju njene moći transformacije.

Reforma u javnoj upravi je glavni nosilac procesa proširenja, zajedno sa načelima vladavine prava i ekonomskog upravljanja. Sva ova tri stuba su tijesno povezana, sa izukrštanim temama koja su od fundamentalnog značaja za uspjeh političkih i ekonomskih reformi i stvaranju osnove za sprovođenje pravila i standarda EU. Dobro funkcionisanje javne uprave je potrebno za demokratsko upravljanje. Takođe direktni uticaj vrši na vladu i njenu sposobnost u pružanju javnih usluga i podsticanju konkurentnosti i razvoja.

Reforma javne uprave trebalo bi da vodi ka povećanju transparentnosti, odgovornosti i djelotvornosti i omogućavanju značajnije usredsređenosti na potrebe građana i poslovanja. Državna služba kojom se rukovodi na adekvatan i profesionalan način, bolja koordinacija i planiranje politike, ispravni administrativni postupci i poboljšanje u upravljanju javnim finansijama su od osnovne važnosti za funkcionisanje države i za sprovođenje neophodnih reformi u cilju integracije u EU.

Zemlje moraju da ulože veće napore i da na temelju nacionalnih strategija, unapređuju svoje javne administracije na svim nivoima. Maksimalno političko angažovanje je potrebno kako bi se upravljalo procesom reformi.

Uviđajući izazove sa kojima su se srela zemlje proširenja, Komisija sve energičnije podržava reformu javne uprave. Komisija ima za cilj da maksimalno iskoristi postojeće mehanizme i da kroz održavanje foruma povuku reforme naprijed bilo to kroz program Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, pristupnih pregovora ili konkretnih inicijativa određene zemlje od strane Komisije. U pogledu reforme javne uprave Komisija takođe uvodi još organizovaniji politički dijalog sa zemljama proširenja u okviru Specijalnih grupa u pogledu reforme javne uprave.

Principi javne uprave opisani su u ovoj publikaciji, i predstavljaju rezultat dugogodišnje uspješne saradnje između Evropske komisije i OECD/SIGMA, što će u velikoj mjeri olakšati napredak koji se tiče predmeta ove zahtjevne agende.

Uvodna riječ

Mari Kiviniemi

Zamjenik Generalnog Sekretara, OECD

Dobro upravljanje i kvalitetan rad javne uprave su neophodni za stvaranje dugotrajnog povjerenja prema Vladi, kao i za stvaranje neophodnih organizacionih reformi u cilju povećanja životnog standarda u društvu. Značaj dobre administracije je postao naročito vidljiv za vrijeme globalne finansijske krize. U fokusu domaćih i međunarodnih diskusija bile su teme vezane za ograničena sredstva za rad Vlade, pojašnjavanjem da dobro upravljanje ima značajan uticaj na to kako da se raspoloživim novcem stvore sistemski rezultati.

Ovaj izazov sa kojim se suočavaju Vlade zemalja koje se nastoje integrisati u EU je dobro poznat, pošto proces pristupanja zahtijeva sprovođenje osnovnih reformi u okolnostima čestih finansijskih ograničenja.

OECD i Evropska komisija su putem SIGMINE inicijative udruživale svoje snage više od 20 godina. Podrška se pružala u cilju jačanja javnih uprava i sprovođenja reformi upravljanja u zemljama iz susjedstva i potencijalnim zemljama pristupnicama.

Principi javne uprave su rezultat te uspješne saradnje. Oni spajaju dinamiku procesa pristupanja Evropskoj uniji sa stručnim upravljanjem OECD-a i sticanjem decenijskog iskustva kako od zemalja članica OECD-a tako i od zemalja članica EU tu podrazumijevajući nekadašnje zemlje pristupnice. Ovi principi pružaju preciznu definiciju dobre javne uprave koja bi svim zemljama trebalo da bude cilj. Po prvi put, principi pružaju okvirni monitoring vladama i kreatorima politika koji će nastaviti sa daljim sprovođenjem neophodnih reformi.

Jakom usredsređenošću na sprovođenje reformi i prikupljanju dokaza o radu vlade, principi nisu samo set uslova već i pomažu u kreiranju vizije reforme javne uprave i u svojstvu su pomagača glavnim donosiocima odluka kad su u pitanju reforme.

Uopšte gledano, novi i ojačani okvir reforme u javnoj upravi će biti bolje usredsređen na zajedničke napore Vlada, Evropske komisije i OECD-a kad je riječ o unapređenju rada javnih administracija.

Uvod

REFORMA U JAVNOJ UPRAVI JE OSNOV PROCESA INTEGRACIJE U EU

Dobro funkcionisanje javne uprave je preduslov za transparentno i efikasno demokratsko upravljanje. Kao osnova funkcionisanja države, ona određuje sposobnost vlade da pruža javne usluge i podstiče konkurenciju i razvoj u zemlji. Takođe ima važnu ulogu u procesu evropskih integracija omogućavanjem sprovođenja krucijalnih reformi i organizovanjem efikasnog dijaloga o pristupanju Evropskoj uniji (EU). Otuda, kriterijumi o proširenju EU prepoznaju i ističu obavezu jedne zemlje da stvori takvu javnu upravu koja će sprovoditi načela dobre administracije i efektivno transponovati i implementirati pravnu tekovinu EU – *acquis communautaire*.

Evropska Komisija (EC) se sve više usmjerava na reformu javne uprave (PAR) opisivanjem šest ključnih pitanja reforme, i kvalitetnijoj integraciji te reforme u okviru procesa proširenja putem Specijalnih Grupa u pogledu PAR-a, kao i izraženijom povezanošću sa pristupnim pregovorima.

Šest ključnih oblasti reforme utvrđenih od strane Komisije čine osnovu Principa javne uprave, kako je to opisano u daljem tekstu.

CILJ I TEŽIŠTE PRINCIPA JAVNE UPRAVE

Principi definišu šta to dobra uprava znači u praksi opisujući pri tom glavne zahtjeve koje zemlje treba da slijede tokom procesa integracije u EU. Principe takođe karakteriše jedan okvirni monitoring koji omogućava redovnu analizu napretka nastalog primjenom principa i utvrđivanja mjerila za svaku zemlju.

Ideju 'dobre uprave' su zemlje članice EU postepeno utvrđivale i uključile u Povelju EU o temeljnim pravima. Naziv „Evropski administrativni prostor“ je donijela SIGMA 1999. godine. On je podrazumijevao elemente kao što su pouzdanost, predvidljivost, odgovornost i transparentnost, takođe stručne i rukovodeće sposobnosti, sposobnost organizacije, finansijske održivosti i učešća građana.

Iako su osnovni kriterijumi dobrog upravljanja univerzalne kategorije, ovi Principi su namijenjeni zemljama koje su podnijele zahtjev za pristupanje u EU i koje su dobile pomoć EU putem programa-Instrumenti za pretpristupnu pomoć (IPA). Uslovi iz *acquisa*, kao i druge smjernice i uputstva EU čine suštinu ovih Principa u onim oblastima gdje je *acquis* na snazi. U ostalim oblastima, principi proizilaze iz međunarodnih standarda i zahtjeva, i dobre prakse u okviru zemalja članica EU i/ili OECD članica. Zemlje bi trebalo da u cilju ostvarenja minimuma mjerila dobrog upravljanja obezbijede poštovanje ovih osnovnih principa.

U svakoj zemlji se ta pozornost Vlade prema navedenom principu može mijenjati u zavisnosti od upravljačke strukture, administrativne kulture, konkretnih problema određene zemlje i prethodne evidencije o reformi. Tako, ovaj okvir omogućava donošenje usklađenog seta zahtjeva u svim zemljama, istovremeno dopuštajući izvjesnu fleksibilnost konkretnoj zemlji da odredi izazove i ciljeve reforme u javnoj upravi.

Principi koji obuhvataju oblast javnog sektora nazivaju se “državna uprava”. Ovaj naziv se odomaćio u zemljama Zapadnog Balkana. On ukazuje na dva glavna elementa iz tog polja: “javna uprava” na “državnom (nacionalnom i centralnom) nivou”. Principi takođe obuhvataju samostalnu ustavna tijela, kao i Parlament i pravosuđe, u okviru svojih ovlaštenja i nadzora nad državnom upravom.

Dopuna principa ostvaruje se pomoću okvirnog monitoringa koji omogućava sagledavanje ostvarenog napretka tokom vremena kad je riječ o unapređenju državne uprave.

Obilježja okvirnog monitoringa su indikatori kvantiteta i kvaliteta; oni su usmjereni na implementaciju reformi i rezultate u pogledu sistema, tj. načinu rada uprave u praksi. Indikatorima kvaliteta se mjeri dospjeće određenih komponenti javne uprave na skalu od 1 (najlošiji rezultat) do 5 (najbolji rezultat). Činjenice i neophodni podaci u cilju kontrole sakupljaju se tokom godišnjeg procesa ocjenjivanja reforme javne uprave koju sprovodi OECD/SIGMA. Osim indikatora koje je postavila SIGMA okvirni monitoring sadrži, kada je to potrebno, međunarodno priznate indikatore (npr. indikatore od strane Svjetskog Ekonomskog Foruma i Svjetske banke).

Granica do koje izvjesna zemlja kandidat odnosno potencijalni kandidat primjenjuje ove principe u praksi pokazuje sposobnost njene javne uprave da uspješno sprovodi pravnu tekovinu EU *acquis communautaire* shodno kriterijumima definisanim od strane Evropskog Savjeta u Kopenhagenu (1993) i Madridu (1995).

Principi obuhvataju ključne horizontalne slojeve u sistemu upravljanja, kojima se određuje ukupni učinak u javnoj upravi:

1

Okvira strategija reforme javne uprave

2

Koordinacija i razvoj politike

3

Javna služba i upravljanje kadrovima

4

Odgovornost

5

Pružanje usluga

6

Upravljanje javnim finansijama

1

Okvirna
Strategija
reformе
u javnoj
upravi

Okvirna strategija reforme u javnoj upravi

PRINCIPI

PRINCIP 1:

Vlada razvija i donosi efikasan program reformi u javnoj upravi u cilju rješavanja ključnih problema.

PRINCIP 2:

Reforma u javnoj upravi se sprovodi po planu; Ciljevi reforme su određeni i redovno se kontrolišu.

PRINCIP 3:

Obezbijedena je finansijska održivost u pogledu reforme javne uprave.

PRINCIP 4:

Reforma javne uprave posjeduje zdrave i funkcionalne strukture koordinacije kako na političkom tako i na administrativnom nivou kako bi se usmjeravala izrada projekta i upravljalo procesom implementacije.

PRINCIP 5:

Jedna vodeća institucija ima obavezu i kapacitete da upravlja procesom reforme; Institucije koje su uključene u proces reforme imaju jasnu odgovornost i kapacitete za sprovođenje reforme.

INDIKATORI KVANTITETA

- Realizacija zaostalih poslova u toku godine u pogledu aktivnosti i reformi razvoja javne uprave
- Sudjelovanje u ispunjavanju ciljeva reforme u javnoj upravi tj. PAR-a..
- Učestvovanje u radnjama reforme javne uprave po pitanju sredstava i troškova.
- Odnos između finansiranja reforme u javnoj upravi iz predviđenih sredstava IPA programa i nacionalnih dokumenata u pogledu planiranja.
- Reforma u vodećoj jedinici javne uprave u pogledu godišnje fluktuacije zaposlenih.

INDIKATORI KVALITETA

- Stepen u okviru koga je dovršeno centralni planiranje dokumenta u pogledu reforme u javnoj upravi.
- Stepen u okviru koga funkcioniše sistem monitoringa i sveobuhvatnog izvještavanja o reformi u javnoj upravi.
- Granica u okviru koje je uspostavljena odgovornost u pogledu funkcionisanja reforme u javnoj upravi.

2

Koordinacija i razvoj
politike

PRINCIP 1:

Središnje vladine institucije izvršavaju sve funkcije neophodne u cilju kreiranja organizovane, konzistentne i mjerodavne politike sistema.

PRINCIP 2:

Uspostavljanje postupaka u okviru konkretnih nivoa s ciljem upravljanja procesom EU integracija na nacionalnom nivou sprovodi organ zadužen za koordinaciju

PRINCIP 3:

Postoji usklađivanje planiranja politike na srednjeročnom nivou sa jasnim ciljevima vlade kao i usklađenost sa finansijskim prilikama Vlade; takvom politikom ostvaruju se ciljevi Vlade koji su u skladu sa srednjeročnim budžetskim okvirom

PRINCIP 4:

Osmišljen srednjeročni harmonizovan sistem u pogledu svih važnih procesa Evropskih integracija koji predstavlja dio planiranja domaće politike.

PRINCIP 5:

Redovnim monitoringom rada Vlade omogućava se kritički osvrt javnosti na njen rad, ali se i pokazuje da je Vlada u stanju da ostvaruje svoje ciljeve..

PRINCIP 6:

Odluke Vlade se donose na transparentan način i zasnivaju se na profesionalnom prosuđivanju njene administracije; obezbijedena je pravna usklađenost odluka.

PRINCIP 7:

Kreiranje politike Vlade nadzire Skupština..

PRINCIP 8:

Organizaciona struktura, postupci i razmještaj zaposlenih u ministarstvima omogućavaju ostvarenje boljih politika i zakonodavstva kao i ispunjenje ciljeva Vlade.

PRINCIP 9:

Procedure u okviru EU integracija kao i institucionalno uređenje čine sastavni dio u procesu razvojne politike kojom se obezbjeđuje sistemsko i blagovremeno prenošenje pravne tekovine EU – *acquis-a*.

PRINCIP 10:

Kreiranje politike i izrada pravnih akata su zasnovani na dokazima, a procjenu učinka redovno vrše ministarstva.

PRINCIP 11:

Politika i zakonodavstvo su objedinjeni i osmišljeni na način da omogućavaju aktivno učešće društva i odgovarajuće vidove koordinacije unutar Vlade.

PRINCIP 12:

Zakoni imaju skladnu strukturu, stil, jezik; Obaveze u pogledu izrade pravnih akata se konzistentno sprovode u svim ministarstvima; Zakoni se stavljaju na uvid javnosti.

Primjeri za indikatore

INDIKATORI KVANTITETA

- Realizacija zaostalih planiranih obaveza na godišnjem nivou u pogledu dokumenata centralnog planiranja.
- Odnos između ukupnih sredstava predviđenih na osnovu strategije za pojedine sektore i ukupnih sredstava ustanovljenih za odgovarajuće sektore u srednjeročnom budžetskom okviru.
- Broj akata sa sudskim rješenjima protiv odluka Vlade donesenim u toku ove godine.
- Zastoj u transponovanju (odnos transpozicije i planiranih obaveza).
- Odnos između onih akata koje je inicirala Vlada i odobrio Parlament u roku od jedne godine od podnošenja.

INDIKATORI KVALITETA

- Procenat glavnih funkcija centralne vlade koje ostvaruju njene institucije
- Završetak finansijskih procjena u području strategija.
- Stepen do kog se u izvještajima pružaju informacije o ostvarenim rezultatima
- Stepen do kojeg se u procesu razvoja politike na najbolji način koriste analitičke alatke.
- Stepen u kojem se javna rasprava koristi prilikom izrade zakona i unapređenja politike.

3

Javna služba i
upravljanje
kadrovima

Javna služba i upravljanje kadrovima

PRINCIPI

PRINCIP 1:

Javna služba ima odgovarajući djelokrug rada koji je jasno definisan i primjenjiv u praksi.

PRINCIP 2:

Politika i zakonski okvir profesionalne i koherentne javne službe je uspostavljen i primjenjuje se u praksi; institucionalno uređenje omogućava konzistentno i efikasno upravljanje kadrovima i rad u javnoj službi.

PRINCIP 3:

Zapošljavanje državnih službenika zasniva se na zaslugama i jednakom tretmanu u svim fazama; jasno su utvrđeni kriterijumi po pitanju nazadovanja u radu i okončanja rada državnog službenika.

PRINCIP 4:

Sprečava se svaki posredni ili neposredni politički uticaj na samostalan rad rukovodećih lica u javnim službama

PRINCIP 5:

Sistem naknada za javne službenike je zasnovan na sistematizaciji radnih mjesta; to je pravičan i transparentan proces.

PRINCIP 6:

Obezbijeđeno je profesionalno usavršavanje državnih službenika; tu se podrazumijevaju redovne obuke, procjena kvalitetnog učinka na radu, mobilnost i napredovanje zasnovano na objektivnim i transparentnim kriterijumima i sposobnostima.

PRINCIP 7:

Primjenjuju se mjere za unapređenje integriteta, sprečavanje korupcije i obezbjeđivanje reda u javnim službama.

INDIKATORI KVANTITETA

- Godišnja fluktuacija državnih službenika na nivou centralne uprave.
- Fluktuacija rukovodećeg kadra na nivou centralne uprave u roku od šest mjeseci od promjene Vlade.
- Procenat državnih službenika na nivou centralne uprave koji su drukčijeg etničkog porijekla u odnosu na opštu etničku podjelu stanovništva u zemlji sačinjenu na osnovu posljednjeg popisa.
- Odnos prosječne godišnje nadoknade samostalnih savjetnika na nivou centralne Vlade u odnosu na naknade službenika sa visokom stručnom spremom.
- Percepcija građana kad je riječ o integritetu i povjerenju u rad javne službe.

INDIKATORI KVALITETA

- Stepen do kojeg su aktivnosti javne službe adekvatne, jasno definisane i primjenjive u praksi.
- Stepen do kog je zapošljavanje zasnovano na principu zasluge na svim nivoima.
- Stepen do kog se sprečava politički uticaj pri zapošljavanju i razrešenju lica na rukovodećim položajima u javnoj službi.
- Mjera u kojoj je sistem naknada za državne službenike pravičan i transparentan proces, primjenjiv u praksi.
- Mjera u kojoj se ostvaruje integritet sistema anti-koruptivnih radnji u javnoj službi i njihovo sprovođenje u praksi.

4

Odgovornost

PRINCIP 1:

Ukupna organizacija rada centralne Vlade je jasna, prati adekvatnu politiku i propise i predviđa odgovarajuću unutrašnju, političku, sudsku, socijalnu i nadasve samostalnu odgovornost.

PRINCIP 2:

Pravo na pristup javnim informacijama je propisano zakonom i u skladu s tim se primjenjuje u praksi.

PRINCIP 3:

Mehanizmi odlično funkcionišu u cilju zaštite prava pojedinca kako u odnosu na dobru upravu, tako i u pogledu javnog interesa.

PRINCIP 4:

Pravično postupanje u upravnim sporovima je zagantovano unutrašnjim upravnim žalbama i sudskom kontrolom.

PRINCIP 5:

Državni organi preuzimaju odgovornost u slučaju nezakonitih radnji i garantuju obeštećenje i/ili adekvatnu nadoknadu.

INDIKATORI KVANTITETA

- Zahtjevi za objavljivanjem informacija koje su državni organi odbili u datoj godini.
- Učešće državnih organa u vođenju zapisnika i održavanju baze podataka
- Procenat onih građana koji imaju povjerenja u instituciju(e) Ombudsmana.
- Broj preporuka nadzornih institucija koje organi državne uprave treba da realizuju u roku od dvije godine.
- Broj neriješenih upravnih predmeta.

INDIKATORI KVALITETA

- Stepen u okviru kojeg je ostvarena jasna i koherentna struktura svih ministarstava i drugih organa podređenih centralnoj vlasti.
- Stepen u kome je pravo na pristup javnim informacijama propisan zakonom i u skladu s kojim se primjenjuje u praksi.
- Mjera u okviru koje funkcionišu mehanizmi efikasne kontrole i uspostavljanja ravnoteže i kontrole nad radom državnih organizacija.
- Mjera u okviru koje državni organi preuzimaju odgovornost i garantuju naknadu.

5

Pružanje usluga

PRINCIP 1:

Politika državne uprave koja je građanski orijentisana funkcioniše i primjenjuje se.

PRINCIP 2:

Dobra uprava je najvažniji cilj koji ujedno predstavlja potporu u pružanju javne usluge, propisane zakonom i shodno tome primjenjivu u praksi.

PRINCIP 3:

Uspostavljeni su mehanizmi za obezbjeđenje kvaliteta javnih usluga.

PRINCIP 4:

Dostupnost javnih usluga je osigurana.

INDIKATORI KVANTITETA

- Troškovi u pogledu ukupnih javnih usluga koja predstavlja udio u BDP-u.
- Procenat korisnika koji su zadovoljni javnim uslugama.
- Učešće onih institucija u kojima se redovno sprovode ankete o tome da li su klijenti zadovoljni pruženim uslugama (bar svake dvije godine).
- Broj tzv. 'sve na jednom mjestu' prodavnica koje pružaju usluge za više od tri različite javne institucije.
- Broj onih institucija kojima se može pristupiti u invalidskim kolicima.

INDIKATORI KVALITETA

- Mjera u okviru koje funkcioniše i primjenjuje se građanski orijentisana politika u cilju pružanja usluga.
- Sepen do kog se ostvaruje politika i administrativni preduslovi u cilju elektronskog pružanja usluga.
- Mjera u okviru koje funkcioniše i shodno tome se i primjenjuje zakonodavni okvir u cilju kvalitetnog rada administracije.

6

Upravljanje
javnim
finansijama

PRINCIP 1:

Vlada objavljuje srednjeročni okvir za donošenje budžeta koji je zasnovan na pouzdanim prognozama i obuhvata period u trajanju od najmanje tri godine; sve budžetske organizacije funkcionišu u skladu sa tim.

PRINCIP 2:

Budžet je donesen u skladu sa domaćim zakonodavnim okvirom, i sveobuhvatnom raspodjelom troškova praćenim i usklađenim sa okvirnim budžetom na srednjeročnom nivou.

PRINCIP 3:

Ministarstvo finansija odnosno ovlašteni organ centralnog trezora kontroliše isplate sredstava s jedinstvenog računa trezora i osigurava novčanu likvidnost.

PRINCIP 4:

Strategija upravljanja dugom realizovana je i dobro funkcioniše; na taj način se sagledava ukupan dug zemlje, a troškovi servisiranja duga su pod kontrolom.

PRINCIP 5:

Transparentnost i kontrola budžeta su osigurani..

PRINCIP 6:

Okvirnim setom aktivnosti nadzora i upravljanja finansijama utvrđuju se nadležnosti i odgovornosti; njihova primjena od strane budžetskih organizacija je u skladu sa zakonima o upravljanju javnim finansijama i o javnoj upravi uopšte.

PRINCIP 7:

Svaka javna organizacija, kroz postojeća dokumenta, sprovodi nadzor i upravlja finansijama u skladu sa ukupnom politikom nadzora i upravljanja finansijama.

PRINCIP 8:

Skup aktivnosti u cilju unutrašnje revizije odlikava međunarodne standarde i njihovo sprovođenje od strane budžetskih organizacija shodno zakonima o javnoj upravi i upravljanju javnim finansijama uopšte.

PRINCIP 9:

Svaka javna organizacija sprovodi postupak interne revizije u skladu sa relevantnim dokumentima o unutrašnjoj reviziji, a koja se tiču organizacije.

PRINCIP 10:

Propisi o javnim nabavkama (uključujući javno-privatna partnerstva i koncesije) su usklađeni sa *acquis-em*, uključujući i druge oblasti koje nisu obuhvaćene *acquis-em*, ali su usklađene sa odgovarajućom regulativom u drugim oblastima, i propisno se primjenjuju.

PRINCIP 11:

Postoji centralni, institucionalni i administrativni kapacitet za unapređenje, sprovođenje i praćenje politike javnih nabavki na efikasan i efektivan način.

PRINCIP 12:

Sistem pravnih sredstava je usklađen sa standardima *acquis-a* u pogledu nezavisnosti, nepodmitljivosti i transparentnosti i predviđa brzo i adekvatno postupanje u pogledu žalbi i sankcija.

PRINCIP13:

Pri vršenju aktivnosti javnih nabavki poštuju se osnovni principi ravnopravnosti, nediskriminacije, proporcionalnosti i transparentnosti, uz obezbjeđivanje korišćenja javnih sredstava kao i savremenih tehnika i metoda nabavke na najefikasniji i najbolji način.

PRINCIP 14:

Naručioci i drugi subjekti posjeduju odgovarajuće kapacitete i praktične smjernice i instrumente kako bi se osiguralo profesionalno upravljanje punim ciklusom nabavke.

PRINCIP15:

Nezavisnost, mandat i organizacija Državne revizorske institucije su uspostavljeni; štite se Ustavom i zakonom i poštuju u praksi.

PRINCIP16:

Državna revizorska institucija primjenjuje standarde na nepristrasan i objektivan način u cilju ostvarivanja revizija visokog kvaliteta, a koje će imati pozitivan efekat na funkcionisanje javnog sektora.

INDIKATORI KVANTITETA

- Saldo budžeta opšte Vlade.
- Troškovi servisiranja duga u javnom sektoru.
- Broj žalbi u odnosu na broj objavljenih poziva za javno nadmetanje
- Broj zaključenih ugovora na osnovu takmičarskih procedura
- Broj preporuka Državne revizorske institucije prihvaćenih i sprovedenih od strane subjekata revizije

INDIKATORI KVALITETA

- Fiskalno pravilo o indeksu čvrstoće.
- Stepen u kojem godišnji finansijski izvještaj sadrži potpune informacije i koje su dostupne Skupštini na vrijeme.
- Kvalitet izvještaja interne revizije.
- Stepen do kog su zakoni o javnim nabavkama potpuni i primjenjivi.
- Stepen u kojem Državna revizorska institucija koristi standarde kako bi se osigurao kvalitetan rad revizije.

Završne napomene

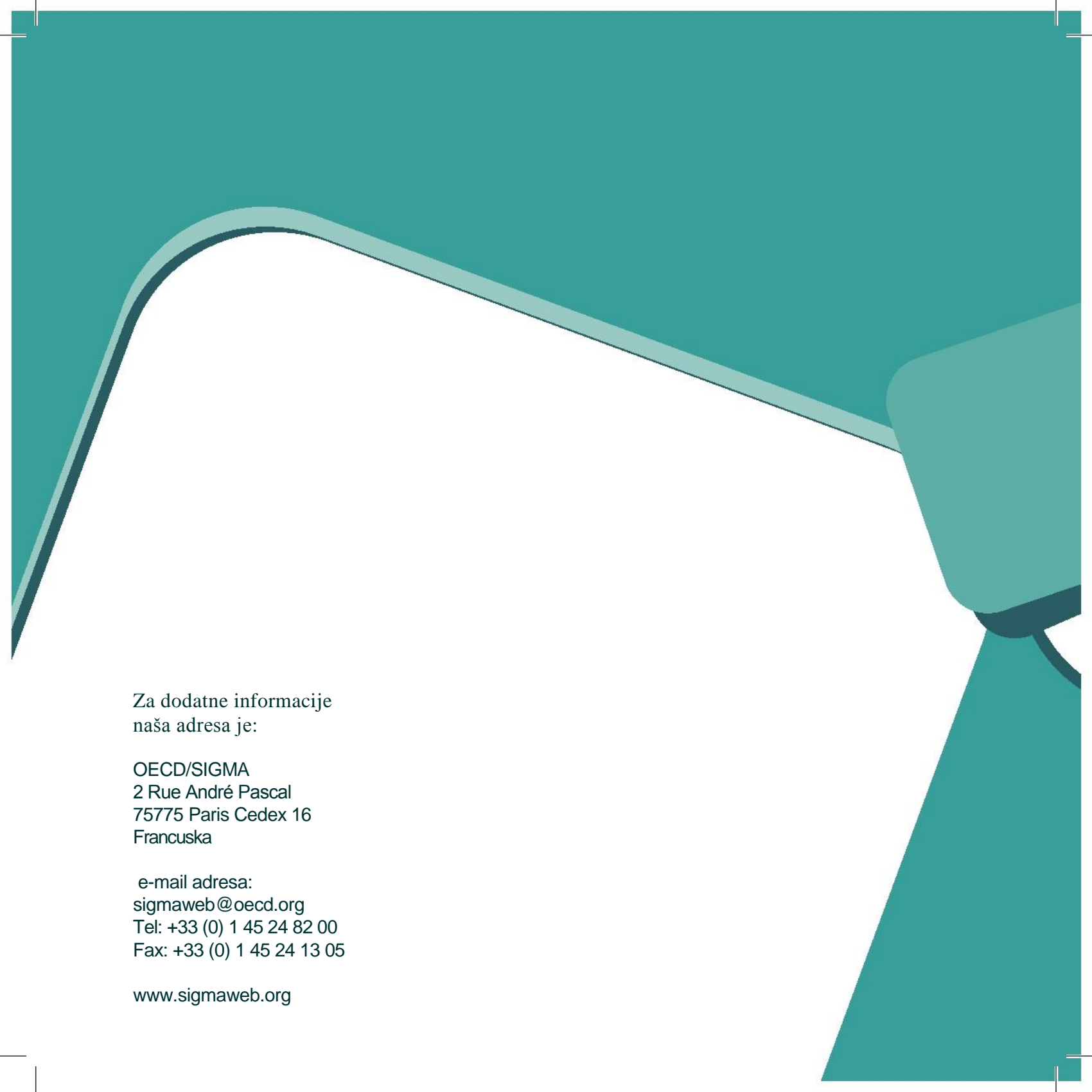
---

1. "Strategija proširenja i glavni izazovi 2014-2015", Saopštenje Komisije Evropskom Parlamentu, Vijeću, Evropskom Ekonomsko-socialnom komitetu, i Komitetu Regiona; COM (2014) 700, konačan broj, 8.10.2014 Brisel.
2. Čl. 41. Pravo na dobru upravu. 1. Svaki pojedinac ima pravo da njegov ili njezin predmet bude razmatran nepristrasno i pošteno u razumnom vremenskom roku od strane institucija, organa i agencija Evropske unije. 2. Ovo pravo uključuje: pravo svake osobe na saslušanje, prije preduzimanja bilo kakve pojedinačne mjere koja bi na nju mogla nepovoljno uticati; pravo svake osobe na pristup svom dosijeu, uz poštovanje zakonskih interesa povjerljivosti te profesionalne i poslovne tajne; obavezu uprave da obrazloži svoje odluke.
3. "Evropski principi javne uprave", dokumenta SIGME, br. 27, u izdanju OECD-a, <http://www.oecd-ilibrary.org/docserver/download/5kml60zwd7h.pdf?expires=1398415030&id=id&accname=guest&checksum=FD455B0079C9FE4E957DE2E41D6A25CA>
4. U sadržaju brošure prisutni su i primjeri za indikatore. Cjelokupni okvirni monitoring prikazan je u detaljnoj verziji Principa javne uprave.

Saznajite više o principima u javnoj upravi

Pod-principi kojima se određuju uslovi u okviru svakog od principa kao i metodologija u cilju analize učinka jedne zemlje na osnovu datih principa detaljno su predstavljani u verziji “Principi u javnoj upravi“, koja je dostupna na sljedećoj internet stranici OECD/SIGMA:

www.sigmaweb.org

Za dodatne informacije
naša adresa je:

OECD/SIGMA
2 Rue André Pascal
75775 Paris Cedex 16
Francuska

e-mail adresa:
sigmaweb@oecd.org
Tel: +33 (0) 1 45 24 82 00
Fax: +33 (0) 1 45 24 13 05

www.sigmaweb.org